

پنجره ای بسوی جهان ایرانی و دنیای عرب
- <http://www.sharqparsi.com> -

جهانی سازی فتوای هسته ای: راهی به آرزوی اوپاما

Posted By [حسین موسویان](#) On 10 می, 2014 @ 12:09 ق.ظ In [اندیشه مهمان](#) | [No Comments](#)

آیت الله علی خامنه ای، رهبر ایران

ایران و قدرت های جهان که در ماه نوامبر سال گذشته بر سر یک توافقنامه موقت هسته ای به اشتراک نظر رسیدند، اکنون تلاش می کنند تا اواخر ماه ژوئیه به یک توافق هسته ای جامع دست پیدا کنند. موضع ایران در مورد منع سلاح های هسته ای و دیگر انواع سلاح های کشتار جمعی با فتوای آیت الله خامنه ای نیز تقویت شده است.

او در سخنرانی افتتاحیه شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در تهران در تاریخ ۳۰ اوت ۲۰۱۲ اعلام کرد: «جمهوری اسلامی از لحاظ فکری و نظری و فقهی، نگهداری سلاح های هسته ای را گناه بزرگ می داند و معتقد است تکثیر این سلاح ها کاری بیهوده، پرخطر و پرخطر است.» آیت الله خامنه ای افزود: «ایران» شعار خاورمیانه عاری از سلاح هسته ای» را مطرح کرده و ما به آن پایبندیم.»

ایران همچنین اعلام کرده که حاضر است این فتوا را عملیاتی کند. اینچنین ابتکاری می تواند در دستیابی ایران و قدرت های جهان به توافق نهایی هسته ای مؤثر باشد و روند آن را تسریع کند.

در عین حال این فتوا که ریشه در باورهای قوی اسلامی دارد می تواند نقش مؤثری بسیار فراتر از حل بحران هسته ای ایران ایفا کند.

به عنوان اولین قدم، می توان در اقدامی هماهنگ، رهبران مذهبی جهان اسلام اعم از سنی و شیعه با هم همراه و در مورد تحریم سلاح های کشتار جمعی یک صدا شوند. برای این منظور حتی می توان پیشنهاد داد که ایران با دعوت از رهبران مذهبی برای شرکت در نشست با هدف بحث و بررسی ممنوعیت استفاده از سلاح های هسته ای و صدور یک "فتوای جامع الاطراف" پیشقدم شود.

در قدم بعدی، برای جلب حمایت جهانی، سازمان کنفرانس اسلامی می تواند ضمن تایید این "فتوا"، آنرا به مجمع عمومی سازمان ملل ارائه کند. اینچنین اقدامی فرصتی را در اختیار دبیر کل سازمان ملل بان کی مون قرار می دهد تا مجمعی متشکل از رهبران دینی از همه ادیان ابراهیمی اعم از مسلمان و مسیحی و یهودی را تشکیل داده تا این مجمع از دیدگاه مذهبی ممنوعیت تولید، نگهداری و استفاده از سلاح های کشتار جمعی را تایید کنند.

تایید رهبران دینی به نمایندگی از میلیاردها پیرو ادیان ابراهیمی، گام بلندی به سمت ایجاد هماهنگی و وحدت در میان ادیان مهم جهان و تقویت تلاش ها در پایان دادن به اشاعه سلاح های هسته ای است.

پس از تایید رهبران دینی جهان، مجمع عمومی سازمان ملل می تواند در حمایت از این "فتوای جهانی"، آن را به صورت قطعنامه ای در مورد عدم اشاعه صادر کند. این قطعنامه می تواند مبنایی شود تا کمیته ای متشکل از کارشناسان آژانس بین المللی انرژی اتمی با هدف شناسایی نقاط ضعف و کاستی های معاهده های کنونی مربوط به سلاح های کشتار جمعی تشکیل و پیشنهادات لازم برای تقویت معاهدات کنونی و رفع تبعیض ها را تدوین کند.

چهار دهه اجرای کنوانسیون های سلاح های کشتار جمعی و یک دهه مذاکرات هسته ای بین ایران و کشورهای ۵+۱، کاستی های این معاهده ها را نمایان کرده است. اصول "جهانی سازی فتوا" برای مقابله با مشکلات و رفع کاستی های معاهده کنونی هسته ای می تواند با این اقدامات صورت گیرد:

- (۱) جهانی سازی پروتکل الحاقی
- (۲) مکانیسم های جهانی نظارتی بیشتر
- (۳) اقدامات جدید جهانی در زمینه شفاف سازی فعالیت ها و فرآیند بازرسی قوی
- (۴) معرفی مکانیسمی برای چندجانبه گرایی غنی سازی هسته ای در سطح جهانی و
- (۵) محدودسازی سقف غنی سازی به ۵ درصد در سطح جهان، که سطحی مطمئن برای جلوگیری از ساخت سلاح هسته ای است.

مراحل مورد اشاره در بالا مسیر بهره گیری از فتوا برای دستیابی به چارچوب بین المللی جامع در برابر چالش های ناشی از سلاح های کشتار جمعی در حال حاضر و آینده را نشان می دهد. این اقدامات همچنین می تواند مسیر شورای امنیت سازمان ملل برای اقدامات چندجانبه در معرفی سازوکارهای جدید ملی و بین المللی به منظور تقویت و گسترش کنوانسیون های فعلی سلاح های کشتار جمعی را هموار کند.

ایده "جهانی سازی فتوا" نه تنها موقعیتی فراهم خواهد کرد تا ایران بتواند به طور کامل در روند عدم اشاعه نقش آفرین باشد، بلکه در چندین جبهه منطقه ای و بین المللی نتایج مثبتی به دنبال خواهد داشت.

معاهده انپی تی و "جهانی سازی فتوا" هر دو می توانند هدف مشترکی را دنبال کنند. تبدیل این فتوا به سند قانونی در سازمان ملل می تواند مزیت های زیر را به دنبال داشته باشد:

- (۱) انپی تی را تقویت کرده و به تلاش ها برای رسیدن به ایده امحای کامل سلاح های هسته ای در جهان، ایده "صفر جهانی" (Global Zero) کمک کند.
- (۲) در پیشبرد تلاش ها برای رسیدن به خاورمیانه عاری از سلاح های کشتار جمعی مؤثر باشد.

(۳) با حمایت های دینی، اجتماعی و بین المللی، همه کشورهای مسلمان منطقه ملزم می شوند در سطح ملی قوانینی را به منظور ممنوعیت استفاده از انواع سلاح های کشتار جمعی به تصویب برسانند.

(۴) فشار بیشتری به اسرائیل وارد می کند تا به این حرکت پیوسته و سلاح های هسته ای خود را رها کند.

(۵) به شفاف سازی موثرتر در زمینه منع فعالیت های تکثیر سلاح های کشتار جمعی توسط کشورهای غربی - عضو و غیر عضو انپی تی - منجر می شود؛ مانند کمکهای آنها در تامین فناوری و دانش لازم برای ساخت سلاح هسته ای در اسرائیل و ارسال سلاح های شیمیایی برای صدام حسین جهت استفاده در جنگ علیه ایران در دهه ۱۹۸۰

این جنبش جدید بین المللی برای رسیدن به آرزوی "صفر جهانی" و امحای تسلیحات اتمی می تواند فشار مؤثر و مضاعفی به دولت های جهان وارد کند تا در سطح ملی قوانین محکم تری را برای جلوگیری از اشاعه هرگونه سلاح کشتار جمعی تصویب کنند.

اهمیت توافق هسته ای موقت اخیر در این است که نشان می دهد قدرت های جهانی بالاخره از مقاومت در برابر حقوق قانونی ایران برای غنی سازی در چارچوب ان پی تی و تهدید این کشور به تحریم های بیشتر دست کشیده اند. اکنون زمان مناسب برای قدرت های جهانی است تا از ظرفیت موجود در فتوا و توافق جامع هسته ای با ایران به عنوان الگویی برای عدم اشاعه استفاده کنند.

اینچنین اقدامی ما را به آرزوی اوپاما رئیس جمهور آمریکا در به صفر رساندن تسلیحات اتمی که در سخنرانی اش در (-Nuclear Zero) دروازه براندنبرگ برلین به آن اشاره کرد نزدیک تر می کند: «صلح همراه با عدالت به معنی ایجاد امنیت در جهان بدون سلاح هسته ای است».

[حسین موسویان](#) [1]

حسین موسویان پژوهشگر دانشگاه پرینستون، معاون پیشین شورای امنیت ملی ایران و مولف کتاب "بحران هسته ای ایران" است. کتاب جدید وی تحت عنوان "ایران و آمریکا، گذشته شکست خورده و مسیر صلح" ۲۲ مه توسط انتشارات بلومزبری منتشر می شود.

[1] [More Posts](#)

این مطلب از این وبسایت چاپ شده شرق پارسى، پنجره ای بسوی جهان ایرانی و دنیای عرب:
<http://www.sharqparsi.com>

لینک این مطلب: <http://www.sharqparsi.com/2014/05/article16044>

:URLs in this post

[1] حسین موسویان: <http://www.sharqparsi.com/author/hosseini-mousavian>

پنجره ای بسوی جهان ایرانی و دنیای عرب

تمام حقوق محفوظ است © 2013 شرق پارسى

Sub Division of SRPC